No. 2200 Zaterdag 6 Maart 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Ontwerp-Begrooting voor 1927.

Memorie van Toelichting.

(Vervolg.)

Afdeeling IV.

Artikel 59. Teneinde het onderwijs, zoowel op de Hendrik- als op de Wilhelminaschool, op peil te houden wordt het noodig geoordeeld het aantal onderwijzers en onderwijzeressen 1e. klasse op vier te brengen. Oproeping in Nederland van gegadigden heeft reeds geruimen tijd plaats gehad en volgens ontvangen mededeeling van het Departement van Koloniën kan uitzending van 2 onderwijzers binnenkort worden verwacht. Bij de oproeping werd bovendien de eisch gesteld, dat behalve de hoofdakte nog de akte middelbaar wiskunde en handelsrekenen noodig zou zijn. Waar voor het bezit van een middelbare akte thans een toelage van f 960,— zal worden toegekend (P. B. 1925, No. 64) wordt het krediet voor bijakten aan onderwijzers f 5 000,— hooger geraamd.

Uitbreiding van het totaal aantal leerkrachten zal echter niet plaats hebben, integendeel door de opheffing van de openbare school op Bonaire, waartoe uit gebrek aan deelnâme moest worden overgegaan, en samenvoeging op Saba van de scholen te Bottom en St John's, wordt het aantal met 2 man verminderd.

Artikel 60. Vernieuwing van de meeste leerboeken op Curaçao en Saba wordt dringend noodig geacht. Het krediet voor Curaçao uitgetrokken wordt bovendien telken jare overschreden, zoodat ondergeteekende heeft gemeend die posten voor 1927 te moeten verhoogen tot respectievelijk f 5 000 en f 800,—.

Artikel 61. Voor uitkeeringen aan het personeel van de R. K. scholen zoomede voor tegemoetkoming in de kosten van stichten, aanschaffing van meubelen, enz. wordt voor 1927 dezelfde bedragen geraamd als toegestaan voor 1926, behoudens verhooging der kredieten voor Curaçao met respectievelijk f 11 000,— en f 500,— in verband met de oprichting van 2 nieuwe scholen n.l. te West Soto en Jan Doret,

Artikel 67. De onderwijzeres met in Nederland behaalde bevoegdheid, die met het voorbereidend onderwijs bij vertrek van hoofdonderwijzeres naar Nederland, belast was, trad in Maart 1925 uit den dienst. Aangezien het voorbereidend onderwijs zeer op prijs wordt gesteld en het noodzakelijk geacht wordt dat met de leiding van dat onderwijs een kracht belast wordt, die in Nederland de akte verworven heeft, wordt, wederom een krediet aangevraagd voor een hoofdonderwijzeres.

Voor vernieuwing der leermiddelen wordt tevens een verhooging van f 300,— op het voor 1926 toegestaan bedrag voorgesteld,

Artikel 68. Aangezien de leergangen zich alleen zullen uitstrekken tot vlechtonderwijs en vervolgonderwijs kan naar de meening van ondergeteekende met een krediet van fl 10 000,— worden volstaan.

Afdeeling VI.

Artikel 82. Ondanks verschillende pogingen is het ondergeteekende niet mogen gelukken een geneeskundige bereid te vinden voor de bij de bezoldigingsregeling bepaalde bezoldiging van fl.7008, — de betrekking van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst te aanvaarden. In aanmerking genomen, dat van den geneeskundige eenige bijzondere ervaring op het gebied van hygiéne en bacteriologie vereischt wordt, terwijl tevens particuliere bijverdiensten krachtens de verordening uitgesloten zijn, vermeent ondergeteekende dat een inkomen van fl 12.000 's jaars niet te hoog is om een geschikte kracht te krijgen. Teneinde het bezoldigingsbesluit niet te wijzigen, wordt een persoonlijke toelage voorsteld.

Tevens wordt een krediet aangevraagd voor bezoldiging van een geneeskundige, die ter beschikking van den Directeur is gesteld om belast te worden met de behandeling van de gouvernements - patiënten in het St. Elizabeth's Gasthuis en de verpleegden in het Krankzinnigen-gesticht. Ondergeteekende is tot dezen maatregel reeds in 1925 overgegaan, daar stagnatie in den dienst ontstond.

De bezoldiging van den gouvernements - geneeskundige in het 2e. district kon worden teruggebracht op fl. 3000, —, omdat gaandeweg bleek, dat vermindering van werkzaamheden plaats had en omdat aan dien geneeskundige vergunning werd verleend om in de stad te wonen, waardoor hij meerdere particuliere praktijk uitoefenen kon.

Artikel 84. Het wordt noodig geacht dat de Directeur v. d. Opend. Gezondheidsdienst eenmaal per jaar alle eilanden bezoekt, terwijl het toegestaan bedrag van fl 500, — voor reis- en teerkosten, steeds blijken zal te gering te zijn. In 1924 toen de Bovenwindsche eilanden bezocht werden, bedroegen de uitgaven fl 850,—.

Artikel 93. De betere inrichting van de polikliniek op Mundo Nobo stelt in staat om meerdere lijders aan besmettelijke geslachtsziekte te verplegen. Om aan de bestemming te voldoen, zullen meer uitgaven gedaan moeten worden, waarvoor een hooger krediet wordt aangevraagd.

Artikel 97. In verband met een voorgestelde reorganisatie van den reinigingsdienst zullen de twee auto-onderstellen, op de begrooting van 1926 aangevraagd voor vernieuwing van de in gebruik zijnde vrachtwagens, voor vervoer van vuilnisbakken gebruikt worden. De beide in dienst zijnde vrachtwagens kunnen echter niet gemist worden, doch zullen reeds zoo niet in 1926, dan toch zeker in 1927, moeten worden vernieuwd.

Artikel 98. Het gebrek aan werkvolk bij den reinigingsdienst en de urgentie om den dienst beter te regelen, maken het noodzakelijk, dat de bestaande groote karren voor vervoer van vuil afgeschaft en vervangen worden door twee auto - vrachtwagens. Bij verschillende nauwe stegen zullen vuilnisbakken worden geplaatst, die door middel van een kraan opgenomen en uitgestort zullen worden in de groote bak achter de wagen. De in 1925 gedane uitgaven bedroegen ongeveer f 23 000.—, terwijl voor 1927 in verband met de hierbovenvermelde verbetering een krediet van f 35 000,— aangevraagd wordt.

Afdeeling VII.

Artikel 108. In verband met de belangrijke werken, die door het Departement van Openbare Werken moeten worden uitgevoerd, voornamelijk die voor havenverbetering, acht ondergeteekende het noodzakelijk, dat de directeur wordt bijgestaan door een ingenieur.

Vroeger had het Departement van Openbare Werken ook steeds de beschikking over een technisch opzichter; eerst na 1921 werd in deze betrekking niet meer voorzien, aangezien naar aanleiding van de door te voeren bezuiniging geen werk van eenig beteekenis ter hand zou worden genomen. Thans echter nu de economische opleving van Curaçao de totstandbrenging van verschillende belangrijke werken eischt, acht de directeur van openbare werken het noodzakelijk wederom de beschikking te hebben over een technisch opzichter, die dan vooral met het toezicht op de te bouwen werken belast zal worden. Het aantal opzichters wordt op drie behouden, daar een den ingenieur bij de havenverbeteringswerken toegevoegd zal worden, een voor het toezicht op het gewoon onderhoud der gebouwen beschikbaar blijft en de andere met de herstelling der wegen belast zal worden.

— Het keuren van ketels is zoodanig toegenomen, dat den machinist-monteur, die daarmede belast is, weinig tijd overschiet voor zijne andere werkzaamheden. Bovendien bedraagt het aantal motoren bij het Gouvernement thans in gebruik 35 stuks. Al deze machines dienen geregeld nagezien en c. q. hersteld te worden, hetgeen door den machinist-monteur zou moeten geschieden, doch waarvoor hij thans geen voldoenden tijd meer heeft. Uitzending van een mechanicus is noodzakelijk, waarom op deze begrooting een krediet voor bezoldiging wordt aangevraagd.

Artikel 110. Aangezien de in 1925 op Curaçao, Aruba en Bonaire gedane uitgaven voor gewoon onderhoud der Landsgebouwen, de toegestane kredieten, als gevolg van hoogere arbeidsloonen, aanmerkelijk overschreden hebben, meent ondergeteekende de daarvoor aan te vragen kredieten onderscheidenlijk f 4 000,—, f 500,— en f 500,— hooger te moeten ramen.

—Voor Saba wordt een verhooging van f 300,— voorgesteld in verband met vermeerdering van de gouvernementsgebouwen t.w. de school te Bottom en het ziekenhuis.

—Ook het krediet voor onderhoud en herstelling der militaire gebouwen wordt om dezelfde reden als hiervoren aangegeven met f 1000,— verhoogd.

—Het aanbrengen van water eischtte een betere contrôle dan tot dusverre geschiedde en ook de kantoorlokalen worden thans beter schoongehouden. Een verhooging van f 400,— van het krediet tot het doen van die uitgaven wordt daarom noodig geacht.

—Voor telefoon-abonnementen werd in 1925, tengevolge van meerdere aansluitingen, o.a. door uitbreiding van het loodspersoneel f 1 559,— uitgegeven. Waar het tarief van de gouvernements-telefoon hooger zijn zal dan het tegenwoordige, worden de uitgaven voor 1927 geraamd op f 2 500,—.

Artikel 111. Aangezien de wegen door het toenemend autoverkeer op Curaçao en Aruba deugdelijker hersteld moeten worden dan voorheen en de arbeidsloonen gestegen zijn, meent ondergeteekende de kredieten van onderhoud enz. der straten en wegen in het stadsdistrict op Curaçao en op Aruba onderscheidenlijk f 3 000,— en f 2 000,— hooger te moeten ramen.

Artikel 112. In verband met het aangevraagde krediet van f 50 000.— voor buitengewone uitgaven voor herstelling der straten en wegen in het stadsdistrict op Curaçao, wordt het krediet aangevraagd voor steenslag f 3 000,— hooger geraamd dan in 1926.

Artikel 113. Herstelling van straten en wegen van Curaçao.

Evenals in 1926 wordt ook voor 1927 kredieten voor buitengewone hersteiling der wegen aangevraagd.

De straten, die voor asphalteering in 1927 in aanmerking zullen komen zijn de Scharlooweg van het Concordiaplein af, de Bargestraat, de Werfstraat, de Van den Brandhofstraat en de Van Radersstraat. De te asphalteeren oppervlakte zal grooter wezen dan in 1926 uit te voeren, zoodat ook het krediet voor 1927 hooger gesteld moet worden.

Voor de buitenwegen zal met een krediet van f 15.000,— kunnen worden volstaan.

—Verbetering van straten en wegen op Bonaire.

Het verkeer met vrachtauto's stelt hoogere eischen aan de wegen. Aangezien eenige wegen om aan het verkeer weerstand te bieden een deugdelijke herstelling moeten ondergaan, wordt voor 1927 boven het krediet voor gewoon onderhoud een afzonderlijk post voor buitengewoon onderhoud uitgetrokken.

— Verbetering van wegen te St. Martin.

Voor het autoverkeer wordt verbetering van de wegen van Beneden en Boven Prinsenkwartier noodzakelijk geacht. Waar de uitgaven voor die verbetering niet uit het krediet voor gewoon onderhoud gekweten zullen kunnen worden, wordt een afzonderlijk krediet daarvoor aangevraagd.

Artikel 114. Bouw van een nieuw belastingkantoor.

Het tegenwoordig belastingkantoor eischt voortdurend groote herstellingen, aangezien het geheele gebouw en zelfs het dak in vervallen toestand verkeert. Nog aan het eind van 1924 en in 1925 werden groote bedragen besteed voor het opknappen van het gebouw, zonder dat vernieuwing van het dak, waarvan de meeste balken vermolmd zijn en men gevaar voor instorten begint te vreezen, ter hand genomen werd. Tengevolge van de onlangs plaats gehad hebbende brand in de verdieping gelijkvloers in gebruik als entrepôt zouden weer groote bedragen moeten worden uitgegeven voor herstelling van het gebouw zonder dat daardoor in de toestand van het gebouw wezenlijke verbetering gebracht wordt.

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Las onlangs in *De Maasbode*, eindverslag van voorjarige *tweede* Rotterdamsche missieweek, en toen flitste 't me opeens als 'n weerlicht door 't brein, waarom niet 'ns 'n beetje gebabbeld „onder-de-streep", over de *eerste* Rotterdamsche missieweek, die ik heb meegemaakt. Daar zit zeker copie in, je echte onvervalschte *Curaçaosche* copie.

We zullen 't probeeren.

Ready about! Let go!

Kreeg einde 1919, met verlof in 't Moederland, de eervolle, tevens onereuze opdracht, om te zorgen dat onze Curaçaosche missie waardiglijk vertegenwoordigd zou zijn op de *eerste* Rotterdamsche missietentoonstelling, wat beteekende niet alleen 'n reuze correspondentie, maar ook 'n overal-heengerij, om zooveel mogelijk Curaçaosche curiosa op den kop te tikken.

In Roosendaal vischte ik achter 't net. Onze zuster-kolonie Suriname was me juist vóór geweest.

In Voorschoten, Reuver, Breda, Huissen en bij eenige particulieren had ik meer succés, 't zaakje begon te rollen, postpakketten en kisten en monsters zonder waarde, stroomden dra binnen.

Dat was dat. 't Liep of 't gesmeerd was, ik ademde verruimd. totdat er 's-avonds 11 uur met de laatste post weer 'n keisteen aan mijn adres kwam binnenvallen, in den vorm van 'n keurig getypt briefje van hooger-hand met ongeveer den volgenden inhoud:

„Waarde Jan Paul, Besloten 'n populair missisbrochuurtje uit te geven. Hierbij ingesloten 'n artikeltje over onze missie „van Portorico. Wees zoo goed, 'n drietal korte en krachtige „Curaçaosche schetsen te pennen. PATER VAN BERGEN, onze vaardige schilder, zal ze illustreeren.

Goed succes: t. t. N. N."

Mompelde zoo iets van 'n strop, 'n reuzestrop, Maar 'n paar dagen later 'savonds 7.17, nà 'n dinetje van om den drommel geen rubberige geitenlapjes, verdween ik in mijn knusse kamer met snorrend roodkoonig salamandertje, pinkte de switch, draaide den sleutel in 't slot, zoog 'ns diep aan mijn geurige Wascana, en calligrapheerde met sierlijke halen op 't kale hoofd van mijn blanco-folio, „CURAÇAOSCHE SCHETS NO. 1"

Tegen 12 uur was ik klaar, en kroop ik onder de wol.

Heb dien nacht zwaar gedroomd over Curaçao.

's Morgens copie laten viseeren.

Goedgekeurd.

Artistieke breed opgezette crayon-teekeningen van PATER van Bergen kwamen in. Huissen opgebeld, intercommunaal of intercommun*i*caal, ik weet 't heusch niet meer. Nà 'n uurtje wachtens — de telefoonverbinding Kleine Berg, Willemstad W. I. — doet 't nog 3 minuten vlugger — eindelijk contact gekregen.

Hello!

Hello! Ja, U spreekt met Jan Paul.

Copie klaar?

Ja, kant en klaar.

Laat er dan maar 'n twintig-duizend exemplaren van drukken.

All right, zal er voor zorgen. Anders niet?

Neen. anders niet.

Ajo!

Ajo!

Afbellen.

Toen op 'n drafje naar 't Beursstation.

Juist op tijd, om hijgend 'n coupé van den Amsterdamschen sneltrein binnen te duikelen.

Uitgehijgd. Brevier afgebeden. 'n Sigaar gerookt. Nog 'n sigaar gerookt. Amsterdam. Uitstappen!

Zat in no-time op 't bureau van de R. K. Boek-Centrale Keizersgracht no. 62.

Voorgesteld.

Aangenaam.

„Kijk 'r 'ns hier. en ik deponeerde 't twaalftal vellen copie en de 4 meesterlijke crayon krassen op 't bureau-ministre van den allervriendelijksten directeur, eventjes business: 'n Brochuurtje in quarto, verlucht met deez crayons, — geen autotype, maar zinkjes, — oplaag 20.000, op hoeveel komt dat?"

—Laat me 'ns kijken. En z'n potloodje kriebelde wat cijfertjes op 'n bloc-note .... wel, dat zal U precies idem zooveel kosten."

All right! Wanneer kunt U ze afleveren?

Nu, over 'n dag of tien.

Best. hier is mijn adres.

Tot genoegen, meneer!

Tot genoegen, pater!

'n Half uur later zat ik allergezelligst te dineeren vis à vis mijn oud-Professor Pater J. V. DE GROOT, 't maal gekruid door zijn pittig-mousseerende humor, en z'n goedlachsch ophalen van lang vergeten herinneringen uit mijn jaren als propaedeutieker.

Op den tienden dag precies stopte in 't Westen van Rotterdam, 'n wagen van *Van Gend & Loos* met zeulend-biefstuk-paard, vóór 'n deur met mijn naam er op; 6 kisten werden gelost, en „alsdat de overige 14 kisten spoedig zouden volgen.

Wist niet, dat 20.000 van die petieterige boekjes zulk 'n reuze-quantum vertegenwoordigden.

En nu kunt ge 't gelooven of niet, maar binnen 3 maanden waren al die exemplaren schoon op.

Zet 't de meest gevierde auteur, om zulk 'n succes te kunnen boeken.

Maar.... en hier krast als 'n vijl op 'n verroeste moerschroef, de kraakstem van 'n criticaster: „Maar dan gingen ze zeker heel goedkoop, die boekjes van U, JAN PAUL?"

Ja, mijn waarde mandril, ze gingen goedkoop, heel erg goedkoop, allerreusachtigst goedkoop, want we gaven ze weg bij hoopen voor geen cent, voor geen halven cent, maar heelemaal voor niks, Wil je gelezen worden, — en daar is 't toch maar om te doen, — dan is dat *je* methode.

'n Paar dagen nâ Nieuwjaar 1920, 'n phonetje van 't hoofdbestuur, om zoo goed te willen zijn de diverse missie-artikelen op te sturen naar 't tentoonsiellingsgebouw in de *Oppert* no. 69, en op 4 Jan. de boel te etaleeren.

Dat bewuste gebouw in de Oppert was voorheen klooster en scholen-complex van de zusters Dominicanessen, die juist 'n paar weken geleden met al hun hebben en houden naar hun nieuwe stichting op den Walenburgerweg verhuisd waren.

Door den nieuwen eigenaar werd geheel 't gedoe'tje voor 'n paar ton gekocht, toen gratis voor 'n week aan 't missie-comité afgestaan, en later weer verkocht met 'n ton of wat er boven op aan de gemeente, om 't in 'n hulppostkantoor te metamorphoseeren.

't Kan me nog spijten indertijd bij die zusters Dominicanessen, geen bodje gewaagd te hebben.

Den vierden Januari stapte ik naar de *Oppert.*

Een der schoollokalen was aan de missie van Suriname en Curaçao toebedeeld. Katoenhouten schraagtafels met kleurige katoentjes bespijkerd langs den wand, 'n amalgama van kisten en doozen en pakken op den vloer, dat was alles.

Aan den arbeid! Jas uit, vest uit, hamer en breekijzer in actie, tik op mijn fikken, au!!

Stond dra te transpireeren, alsof 't Curaçaosche zonnetje me weer bescheen.

Mijn reisgenoot over 't groote water van the far West naar patria, Pater Redemptorist MORSING, de altijd goed gehumeurde vurige Surinaamsche missionaris, stond ook al te puffen.

— „Hello, old timer, balsamiek, eh? Verbeeld je maar dat je met 'n paar van je dierbre boschnegers aan 't kuieren ben in 't Surinaamsche oerwoud s'middags om 'n uur of 12. Kom, steek nog 'ns op."

Alles uitgepakt. En nu, o groote Goden, aan 't etaleeren.

Weet van etaleeren nog minder dan van kousenbreien, en van kousenbreien weet ik heelemaal niks.

Never mind, beginnen met 'n pièce-de-milieu, en daar omheen de rest groepeeren, zei mijn gezond verstand, maar waar zoo gauw in mijn armoedig rommeltje, 'n waardig middelstuk op te duikelen.

Ondergeteekende meent te weten dat het de wensch van den Raad is dat het optrekken van een geheel nieuw belastingkantoor in casu beter ware en stelt zich voor thans alleen het allernoodzakelijkste te herstellen.

De bouwkosten worden Memorie geraamd, daar het in de bedoeling van ondergeteekende ligt daarvoor een speciale heffing voor te stellen per collo **aangebrachte** goederen, die hier **gelost** worden voor invoer en vertrouwt daarvoor de medewerking van den Raad te verkrijgen. Zoodra het benoodigd bedrag zal zijn; opgebracht, zal de heffing moeten vervallen. *(Wordt vervolgd.)*

Politie en Justitie.

II.

Langer dan in Nederland, heel wat langer zelfs, heeft daar dus de vereeniging van justitie en politie stand gehouden, want dat de procureurs-generaal bij de gerechtshoven hier te lande als waarnemend directeuren van politie optreden heeft hiermee niets te maken. Wij kunnen het best begrijpen, dat het zoo gegaan is, en ook dat het zoo nog een heelen tijd lang goed gegaan is. Maar men had eerder moeten ingrijpen.

Men had wijzer gedaan, als men het ambt van advocaat-generaal bij het hof van justitie had afgeschaft, den procureur-generaal meer op zijn eigenlijke justitietaak als hoofd van het openbaar ministerie aangewezen had, en der politie een afzonderlijk hoofd gegeven had.

Dan had men een toestand gekregen als in ons land, en tusschen het hoofd van het parket en dat der politie een verhouding als tusschen den officier van justitie en den commissaris van politie of den burgemeester.

Nu is al jarenlang de toestand deze, dat de politie den niet-vakkundigen procureur-generaal boven het hoofd gegroeid is. Daarvan is dien ambtenaar geen verwijt te maken. Bij de ontwikkeling van Curaçao tot wereldhavenplaats is meer en meer de behoefte gebleken aan deskundige leiding. De overleden commandant of commissaris kon die niet geven, en dat hij op de plaats, waar hij misschien in het begin goed voldaan heeft, gebleven is toen de omstandigheden hem te machtig werden, is niet minder aan degenen, die hem daar gehandhaafd hebben, te wijten dan aan zijn eigen zelfoverschatting. Wij willen daarvan niet meer zeggen, na wat wij 7 Mei van het vorige jaar hierover schreven, waarnaar wij in bescheidenheid meenen te mogen verwijzen.

Tallooze voorgenomen reorganisaties zijn mislukt en ook die, welke thans in bewerking is, zal o.i. mislukken als men den knoop niet doorhakt en de politie losmaakt van de justitie. De politie heeft als hoofd noodig een politieman, wat iets anders is dan een justitieman. En geen politieman, die zijn eigen waarde en de waarde van zijn vak verstaat, zal een ondeskundig hoofd boven zich dulden. Voor de samenwerking tusschen politie en justitie is het ook niet noodig, dat beide diensttakken onder een hoofd staan. De politie, die haar taak begrijpt, zal ten dienste der justitie staan, maar daarvoor is geen inmenging noodig in de inwendige organisatie van het politiekorps en in den politiedienst, die niet alleen ten dadelijken nutte der justitie strekt. De officieren van justitie ten onzent geven hun „bevelen", zegt ons wetboek van strafvordering, aan commissarissen van politie, burgemeesters en officieren der marechaussee, maar zullen er niet aan denken zich te mengen in wat niet tot hun taak behoort.

De aanstaande herziening van het Regeeringsreglement biedt gelegenheid om het laatste wettelijke beletsel voor een behoorlijke regeling weg te nemen. In afwachting daarvan zal door welwillende medewerking ondanks de verouderde letter van de wet de gewenschte toestand, o. i. de eenig bestaanbare toestand, verkregen kunnen worden.

Zijn wij goed ingelicht, dan heeft de gedachte, in het bovenstaande neergelegd, ook voorgezeten bij de uitzending van den kapitein Borren. Men mag trouwens veronderstellen, dat deze, van te voren op de hoogte gebracht van den plaatselijken toestand en ingelicht omtrent een der voornaamste oorzaken der heerschende misstanden in het politiekorps en in het geheele politiewezen, zijn voorwaarden gesteld heeft. Anderzijds mag men verwachten, dat hem van bovenaf, aan het "Plein" en op het gouvernementshuis alle mogelijke medewerking zal zijn en worden verleend, en dat het hoofd van „de rechterlijke en administratieve politie" zelf niet minder genegen zal zijn, deze zaak zuiver te bezien van uit het gezichtspunt van het belang van Curaçao. Ten slotte gaat het niet om een stuk macht, maar om het zien der zaken in de juiste verhoudingen. En practisch behoeft de noodige wijziging niet gepaard te gaan met het inboeten van eenig stuk werkelijk gezag.

Het hoofd der politie zal hebben te gehoorzamen, wanneer en in zooverre de procureur-generaal in het belang der justitie bevelen geeft, maar overigens zal hij, waar het de „administratieve" taak der politie betreft, van niemand bevelen hebben af te wachten dan van den gouverneur. En de procureur-generaal zal zich niet wenschen te begeven op een gebied, dat ook technisch het zijne niet is.

Nog eens: laat men den tegenwoordigen toestand bestaan, dan handhaaft men willens en wetens een der hoofdoorzaken van het jarenlang ingewortelde kwaad; neemt men weg dit vitium originis, dan alleen, maar dan ook zeker, schept men verhoudingen, die bij eendrachtige samenwerking een einde kunnen maken aan toestanden, die de koloniale verslagen nu al een reeks van jaren in schrille kleuren ons teekenen, en een aanfluiting zijn voor het Nederlandsche gezag in Curaçao. *(Kol. Wkbl.)*

Collecte voor de slachtoffers van den Watersnood in Holland.

Ten einde gelden te verzamelen tot leniging van den nood der bevolking van de streken in Holland, die geteisterd zijn door de overstroomingen, hebben ondergeteekenden zich vereenigd tot een comité, waarvan Zijn Excellentie de Gouverneur van Curaçao welwillend het Eere-Voorzitterschap op zich genomen heeft.

Zij wekken de inwoners van Curaçao op milde bijdragen te schenken voor dit goede doel. Dezer dagen zullen langs de huizen lijsten ter teekening worden aangeboden.

Het Comité:

Zijne Exc. Mr. N. J. L. Brantjes Eere-Voorzitter.
S. M. L. Maduro Voorzitter
Mr. G. H. Eskes Secretaris
Jac. F. Haayen Penningmeester
J. de Jongh
El. Curiel
H. J. C. Bodenburg Hellmund
J. M. Ellis
J. C. Henriquez
J. Mansvelt Beck
Mr. S. G. C. van der Veen Zeppenfeldt.

Hierbij wordt bekend gemaakt, dat met ingang van **Maandag 8 Maart 1926**, de „Sanatorium-steiger" in Bati Panja Baai (achter het Sanatorium) voor de veerdienst op Otrabanda uitsluitend in gebruik zal worden genomen.

Curaçao, 5n. Maart 1926.

Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij

Curaçao-Rotterdam-Hamburg-Antwerpen.

Wij laten hieronder een vergelijkenden staat volgen van de havenbeweging van Rotterdam, Hamburg en Antwerpen over 1925 en 1924.

	aantal schepen	inhoud in netto R. T.
Rotterdam		
1925	11.220	17.213.513
1924	10.257	15.568.117
Verschil	+ 963	+ 1.645.396
Hamburg:		
1925	13.241	16.636.312
1924	12.522	15.536.269
Verschil	+ 719	+ 1.100.043
Antwerpen*):		
1925	9.971	20.201.598
1924	9.709	19.304.907
Verschil	+ 262	+ 895.691

*) De voor Antwerpen opgegeven cijfers der *netto* tonnenmaat zijn die volgens Belgische berekening.

Om deze gelijk te maken met de elders gebruikelijke berekening, moeten deze cijfers met 15 % verminderd worden.

Het totaal-cijfer voor Antwerpen wordt dan voor *1925*: 17.171.358, voor *1924*: 16.410.021 en het verschil 761.337.

In de cijfers voor Rotterdam zijn de bunkerbooten niet inbegrepen.

Van de drie groote Zeehavens van het vasteland van Europa wint Hamburg het dus, wat het *aantal* schepen betreft, daarna volgt Rotterdam en daarachter Antwerpen.

Wat de *inhoud* der schepen betreft, spant Rotterdam de kroon, met een klein verschil gevolgd door Antwerpen, en daarna door Hamburg.

Wat den *vooruitgang* over 1925 betreft tegenover het jaar te voren, boekt ROTTERDAM, zoowel wat het aantal als de inhoud der schepen betreft, de grootste aanwinst.

Ter vergelijking plaatsen wij hier nog eens de stand van onze haven in:

	Aantal schepen	inhoud in netto R. T.
1925	3469	3.936.995
1924	3175	2.605.450

Voor het overige verwijzen wij naar ons artikel geplaatst in ons nummer van 6 Februari ll.

Ingezonden.

Aruba, 23 Februari 1926

Mijnheer de Redacteur!

Vergun mij een plaatsje in Uw veelgelezen blad, bij voorbaat mijn hartelijken dank.

Het betreft hier, de reeds zoo dikwijls besproken:

Politie op Aruba.

Er zijn hier in de Nassaustraat, op Aruba, niet minder dan 4 plaatsen, waar sterke dranken gesleten en niet minder dan 4 café's of restaurants, samen 8 plaatsen, waar sterke drank verkocht wordt.

Nu er in den regel drie tot vier, somtijds meer schepen in de haven zijn, waarvan er meesten tijds een of meer Amerikaansche bij zijn, waarvan de bemanning zich *Erg Droog* gevoelt, laat het zich licht begrijpen wat er dan voor een drukte heerscht, in de anders zoo stille Nassaustraat.

Dat er heel wat geklonken, gedronken en gevochten wordt, is ook te begrijpen.

Maar dat het publiek hier bijna zonder eenige bescherming is, laat zich *niet* begrijpen.

De Nassaustraat is de hoofdstraat en maar zeer zelden ziet men daar een politie-agent. Er zijn, wanneer die schepen binnen zijn, ongeveer 70 tot 80 vreemdelingen aan den wal, welke zich allen bijna zonder uitzondering in de genoemde straat ophouden.

Dat men geen rekening houdt met een politie, die men niet ziet, is zeer logisch.

Wij willen echter niet zoozeer de politie de schuld daarvan geven, als wel hun onmacht.

Er zijn, in de stad 8 (zegge acht:) politieagenten, waarvan één dienstdoende hoofdagent is, één ordonans van den ontvanger, één vrij van dienst.

Zoodat er maar 5 dienst-doende agenten zijn, en waarvan er één steeds op den steiger moet staan, (waarom??)

Mijnheer de Redacteur, nu het wat drukker begint te worden op Aruba, zou het dan geen tijd worden om wat meer en betere politie hier te detacheeren?

Moeten de burgers en de Handel dan niet beschermd worden?

Laatste Zondag waren er niet minder dan drie vechtpartijen in de Nassaustraat alleen, en van de politie geen spoor.

Het is toch onmogelijk, dat 5 politie-agenten (indien er geen enkele van het korps ziek is), de orde en rust van de stad en onder de bemanning van vreemde schepen kan handhaven.

Nu men zich op Curaçao zoo verheugt over den groei en bloei van Aruba, laat men zich dan ook de onkosten getroosten van meer en betere politie.

Mijnheer de Redacteur. U nogmaals dankende voor de verleende plaatsruimte:

Hoogachtend:

X. P.

Curaçao, Februari 1926.

Aan de Redactie van het blad „*Amigoe di Curaçao.*" Alhier.

Geachte Heer Redacteur,

Met genoegen en belangstelling heb ik een paar weken geleden uw artikel gelezen, handelende over de wijze van licht geven door de auto's hier op Curaçao, met verwijzing naar de reeds ter zake bestaande bepalingen in Nederland. U wilde, als ik mij niet vergis, opkomen tegen het gebruik van de groote stralenbundels, dat door de Chauffeurs (hij zij zelf eigenaar, of wel in dienst) bij het ontmoeten van elkander in den regel wordt toegepast, hetgeen zoowel voor den een als voor den ander erg hinderlijk is bij het sturen van het vervoermiddel, om reden dat bijzonder sterk licht, U noemde het, „oogverblindend" is.

Ik zeide daar, ik heb met genoegen uw artikel gelezen, en ik dacht: ziezoo, eindelijk dan, heeft een Curaçaosch blad dat euvel onder de aandacht van de politie gebracht en ik hoopte er meteen bij, dat de politie nu dan toch daarop zoude gaan letten; en niet zooals gewoonlijk, zoude voortgaan alleenlijk te gaan letten op het rood lichtje aan den rugkant der auto's, ten einde dan den brutalen chauffeur, die het waagde de politiewacht voorbij te gaan zonder dat lichtje, dat meermalen niet duidelijk zichtbaar is en metterdaad DAT vergrijp deed, door een van uit zijn wachthuisje daarin zoo-scheef-en-slordig-mogelijk-zittend gendarme de gebruikelijke vermanings-commando van „*luz patrás*" toe te roepen.

Want werkelijk, die stralenbundels van de auto-lantaars zijn ZOO OOGVERBLINDEND, dat het, nu er meer en meer automobielen hier ingevoerd worden, méér dan tijd is dat te dien opzichte door de politie worde ingegrepen. Heeft onze Politiekeur geen bepalingen dienaangaande?

Heeft U er soms opgelet, als men zich te voet bevindt op een eventjes vrij rechten weg op straat (er zijn niet vele hier, maar toch eenige) namelijk: *de Brug, Waterkant, Hoogstraat, Roodeweg, Pietermaai* en *Schar-looweg*, de *De Ruyterkade* niet te vergeten (deze is de langste) en men komt zulke auto's tegen, dan is het heel erg voor je oogen; maar, o wee als een of ander dier pronkers het in zijn hersens krijgt om op den weg te blijven staan, dan is het meer dan verschrikkelijk; komt je hem te gemoet, beiden zich voortbewegende, dan is de duur van die verblinding zooveel korter: maar, wanneer de voetganger zich alleen moet voortbewegen en meneer staat in zijn heerlijkheid te pronken, geheel onnoodig met zooveel licht; dan is het verschrikkelijk voor het oog.

Mag ik U beleefd verwijzen naar een artikeltje in „*Wetenschappelijke Bladen* van December '25, onder de Korte Mededeelingen: „*Wetten en voorschriften betreffende motorrij- en voertuigen in de Vereenigde Staten*"; daarin wordt tevens verwezen naar een in gemeld blad in het nummer van Augustus tevoren reeds ter zake geschreven stuk.

U beleefd dankend voor uwe moeite om dezen brief te lezen en aan U geheel overlatend de wijze waarop U van den inhoud ervan wilt gebruik maken, verblijf ik, hoogachtend,

Een, die uw artikel gelezen heeft en zich ten volle aansluit bij uwe opmerkingen, verder gaarne zoude wenschen dat U meermalen de aandacht van de politie vestigt op dat zeer „hinderlijke" op de openbare straten.

Naschrift van de Redactie.

Wij vestigen, de aandacht van den inzender er op, dat de schrijver van een *ingezonden* stuk steeds verplicht is, aan de Redactie zijn naam op te geven, welke naar gelang van den inhoud van het stuk en ter beoordeeling van de Red. in sommige gevallen niet behoeft gepubliceerd te worden. Voor ditmaal hebben wij hierop een uitzondering gemaakt. Doch in het vervolg worden zulke *ongeteekende* stukken ter zijde gelegd.

Toen kwamen, als je reinste *Deus-ex-machina*, twee witkielen met bollende linkerkoonen binnengestrompeld, zeulend 'n enorm groot plat vierkant, gewikkeld in groen laken.

Bennen we hier terecht, meneer?

Dat ligt er aan. Voor wie is 't?

Nou, en twee pruimen gingen gelijkmatig over stag van linker- naar rechterkoonholte: „De dokter en z'n vrouw zeien, alsdat we 't moesten afleveren aan 'n zekeren JAN PAUL van Curaçao, hier in de Oppert 69"

— „O, dat is all right, zet daar maar neer."

— „Kunnen we soms 'n handje helpen met uitpakken?"

— „Niet noodig, dankie wel."

— „Affijn, dan maar niet. Nog iets van Uwees orders? Ook al niet, 't was anders 'n verd.... ik bedoel 'n verdraaid zwaar akkefietje, niet waar, Kees?"

— „En of," zei Kees.

"Nou 't is allright hoor, hier heb je ieder 'n kwartje, en ruk nou maar in."

— „God zal je zegenen, meneer van Curaçao, en als je nog eris 'n karreweitje heb, we bennen je man, hoor. Tabeh!"

Witkielen af.

Groenlaken ontspeld, en er ontpopte zich, 'n door HUIB LUNS geschilderde pracht-olieverf-in-artistieke-lijst van den Rotterdamschen-Curaçaoschen bisschop MGR. VUYLSTEKE.

Ik jubelde 't uit, ik was gered, ik had mijn pièce de millieu.

En nu met animo rondom mijn bisschop aan 't etaleeren en groepeeren, wat orde geschapen in dien chaos, gediept uit kist en postpakket, gedeponeerd op de lange sinterklaastafels met 'n-zet-maar-neer-zoolang.

Mag ik U heel eventjes vertellen, in droge waschlijststijl wat al zoo uit Curaçao in de *Oppert* was aangespoeld?

Ziehier: Hoeden, veel hoeden, heel veel hoed, — Bouquetten van schelpen en vischschubben, — 'n hangmat, — geraamte van 'n haaienkop, — Bovenwindsche koelkannen en Long Toms (sigaren), — flesschen met scorpioenen, Cur. mais en boonen, duizendpooten en slangetje, — Krabben en schildpad-schalen, — Zout van de San Willibrordsche zoutpannen, — Dividivipeulen van een verwaaiden boom uit mijn koraal, — 'n opgezette Iguano, maar 't kan ook 'n babykrokodil geweest zijn, — 'n mandje van rijstkorrels (?). — mandjes en doosjes van Curaçaosch vlechtwerk, — 'n stuk diabaas, — 'n stuk Arubiaansch gouderts, — 'n bonk phosphaat, — flesschen met verschillende soorten Curaçaosche gelei, — Arubiaansch filigraanwerk, — 'n reuze-partij alpargaten van de *Coöperatieve Vereeniging* — 'n paar flesschjes *echte Curaçao*-likeur van de *Botica Central*, — Curaçaosche wasvruchten, — 'n kolibrietje op nest met eitjes — 'n zaag van 'n zaagvisch, — 'n stapel tafelloopers, anti-macassen kleedjes, etc. zgn. spanish work, — prachtfoto van onzen ontslapenen bisschop MGR. VAN BAARS en alle Rotterdamsche missionarissen behalve ik, — schilderij van Sint Eustatius gepenseeld door FRATER AUGUSTINUS, — kleurige Curaçaosche crayons door PATER VAN BEROEN, — pakken Cur. kieken en papiamentsche boeken en boekjes, en eindelijk eenige exemplaren van „ALA BLANCA," „LA CRUZ," en van den mij zoo dierbren AMIGOE DI CURAÇAO."

Daar zou je heusch moe van worden, ik bedoel door 't gecatalogiseer van zoo'n soort opruiming van restante goederen van 'n warenhuis in miniatuur.

Spreidde met 'n breed futuristisch gebaar, dat heel West-Indisch gedoe'tje in open slaglinie, over de mij toebedeelde étalage-ruimte. En toen, ná 't twaalfuurtje broer, schoonzus en blozend bakvisch-nichtje 'ns nieuwsgierig kwamen neuzen — want ze kenden mijn all right-allures — wat ik er toch wel van terecht gebracht had, toen was mijn succes door die uit den hemel gevallen artistiek aangelegde reserve verzekerd. Want met 't aangeboren vrouwelijk talent, om iets smakelijk, gezellig, je eigen thuis voelend te maken, hadden moeder en dochter in no time met 'n opschuivertje hier, 'n plooitje daar, er 'n „finishing touch" aangegeven, die insloeg, die pakte, die 't 'm deed.

De grootste glorie van mijn „stand", waren èn 't fancy-work, èn de hoeden.

Wist, dat indertijd de leider van de Cur. hoedenindustrie de Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ, 'n partijtje van onze wereldberoemde panama's naar Ministerie van Koloniën gestuurd had. Die op den kop te tikken was me 'n lief ding waard. Maar hoe?

Schreef naar 't Haagje naar mijn vriend oud-gezaghebber VAN GROL, en binnen 'n dug of wat stoomden de Curaçaosche stroodopjes de Delftsche Poort al binnen, Want zoo was ie, altijd bereid om je 'n pleizier te doen.

'n Groot plakkaat laten fabriceeren met er op in reuze-letters:

„*Inzending van het Ministerie v. Koloniën.*"

Dat sloeg in.

— „Zeg 'r 'ns, JAN PAUL, hoe is u zoo bevriend met den Minister van Kolonien?" vroeg me een der leden van 't hoofdcomité.

— „Waarom zou ik niet met 'm bevrind zijn, 't is 'n reuze-baas."

— „Ah, zoo, kijk, interessant, toch allemachtig aardig, dat „koloniën" zich ook voor onze missie-tentoonstelling interesseert."

Toen had den 7den Jan s'middags de officieele opening plaats van de eersfe Rotterdamsche Missie tentoonstelling.

't Was propvol, ik was er ook, en.... nee 't is, dunkt me, beter nu 'n punt te zetten.

Uitgepraat?

Heelemaal niet, ik begin eigenlijk pas, Maar ik loop liever niet de kans, om weer mijn geesteskinderen te zien optreden, in zulk in spillebeenige ragfijne letterplunje als vorig maal.(1)

't Is je reinste evidentie, — en toch zoo weinigen bevroeden 't, — dat vaak 'n groote dosis litterair succes afhangt, van 'n prettig aandoende, gemakkelijk lezende, kloeke lettertype.

Kriebeltjes als Egyptische hierogliefen te moeten ontcijferen, is bij den lezer *per se* 'n kwade noot, niet op rekening van den drukker, maar op die van den armen auteur, vooral op 't met doornen bezaaiden pad van de belletrie. niet zoozeer in de geleerde doceerende lijn.

Snapt u me.

Daarom is 't zoo reuze-gemakkelijk zwaarwichtige quasi- geleerde verhandelingen te schrijven, en zoo reuze-moeilijk smalijke onder-de-streep — artikelen te pennen.

'n Groote troost, dat de eerste gewoonlijk *niet*, de laatste gewoonlijk *wel* gelegen worden.

Je paradoxt, JAN PAUL!

Wel, als ik dan toch paradox, dan schei ik er meer liever uit maar inzien doe ik 't anders niet.

Dus tot den eersten Zaterdag van April.

Door overvloedige toevoer van copie is er geen kwestie van, vóór dien datum 'n plaatsje te kunnen bemachtigen voor mijn missie tentoonstellings-vervolg.

Zou 't onder de hand geen tijd worden de *Amigoe* in 'n ruimer meer elastisch gewaad te steken? Uit dit strakgespannen pakje is ie al weer lang heelemaal uitgegroeid.

Zoo langzamerhand begint ie meer op 'n advertentie — dan op 'n nieuwsblad te gelijken.

Wat jammer is.

JAN PAUL.

San Willibrordo

Maart 2/26.

———

(1) Tot onzen grooten spijt konden we niet aan het overigens zeer redelijk verlangen van JAN PAUL voldoen. — Nu er zoo weinig plaatsruimte is, is dit de eenige manier om voor meer copie meer plaats uit te sparen.

Wat die slotopmerking van *Jan Paul* betreft, — ja, diezelfde wensch is ons al sedert lang door tallooze vrienden van de *Amigoe* kenbaar gemaakt.

Wij zijn daar volstrekt niet ongevoelig voor. Integendeel. Ook wij zouden niets liever wenschen. Maar.... men is er daarvoor bij de Redactie aan het verkeerde kantoor.

Ondergeteekende verzoekt beleefd aan allen, die iets te bespreken hebben betreffende de Administratie van de Drukkerij, niet meer aan de hoofddeur van 't St. Thomas-college aan te bellen, maar aan de poort daarnaast.

Ant. Graste
Administrateur.

Kantooruren 7—12 v. m. 1—5 n. m.

Berichten uit de Kolonie.

Commissie Watersnood.

Blijkens advertentie in dit nummer heeft zich ook hier een commisie gevormd om gelden in te zamelen ter leniging van de ontzaggelijke schaden van den watersnood in Holland. Duizenden menschen hebben huis en vee en oogst, hun meubilair en kleeren, alles verloren. Welgestelde landbouwers zijn tot den bedelstaf gebracht. Hun boomgaarden zijn vernield, hun akkers en weilanden omwoeld en vol diepe gaten of met een dikke laag zand en steenen bedekt, geheel ongeschikt om te beplanten of er het vee op te laten grazen. De meeste woonhuizen zijn ingestort of weggevaagd of onherstelbaar beschadigd. De overstrooming heeft zich over de provincien Limburg, Noord - Brabant, Gelderland en Overijsel uitgestrekt.

Wij mogen verwachten dat de bevolking van Curaçao op schitterende wijze haar edelmoedigheid en weldadigheidszin zal toonen.

Een laffe Misdaad.

Vorige week Zaterdagavond tegen 10 uur is er in het *Militair Tehuis* op Pietermaai een lafhartige misdaad gepleegd.

Vele Hollanders, die hier thans aan den tankbouw op de *Isla* werkzaam zijn, maken van de gastvrijheid hun door het *Militair Tehuis* geboden, dankbaar gebruik om hier eenige ontspanning te genieten.

Dien Zaterdagavond zat er weer een clubje bijeen, toen een Hollandsche militair CL., die beschonken was, zonder dat hem daartoe eenig aanleiding gegeven werd, die Hollanders kwam sarren en tergen met de woorden: „hongerlijders" e. d. Ook een week te voren had dezelfde militair hen reeds op gelijke wijze lastig gevallen.

Ondanks alle vriendelijke verzoeken bleef hij daarmee doorgaan, zoodat het eindelijk één hunner begon te vervelen, en hem verzocht even met hem naar buiten te gaan om daar af te rekenen.

Nauwelijks buiten en vóórdat hij nog iets had kunnen zeggen, geeft die soldaat hem met een mes een steek door de lip heen.

Op zijn geschreeuw kwam zijn vriend P. v. D. V. toegeloopen, die op hetzelfde oogenblik een geweldige steek over de borst kreeg, waarna hij badend in zijn bloed neerzeeg.

Onmiddellijk werd Dr. ODUBER geroepen daarna Dr. WINKEL, die terstond de autoambulance requireerde om den ongelukkige naar het Gasthuis te vervoeren.

Het trof allerongelukkigst zóó, dat toen de ambulance met den gewonde onder geleide van Dr. W. vóór de brug aankwam, dat men juist deze wilde openen. Dr. W. beduidde den agent nog de ambulance met den ernstigen bijna stervenden gewonde eerst te laten passeeren, wat die police vlakaf weigerde.

Zoo heeft die ongelukkige ongeveer 3 kwartier uurs voor de brug moeten wachten.

Bij aankomst in het Gasthuis onderzochten DR. WINKEL en later ook DR. BOOGAART de wonde, die ruim een vinger lang en zeer diep was en met groote kracht was toegebracht.

Alle onderliggende spieren waren doorsneden, en zooals later bleek was het mes tusschen de ribben doorgedrongen, had ook de longen en de hartzak geraakt.

Dinsdagmorgen ten 6 uur overleed de gekweste ten gevolge van inwendige verbloeding, als goed katholiek na de H. H. Sacramenten der stervende te hebben ontvangen.

Een treffend oogenblik was het Zondagmiddag toen de dader met den gewonde geconfronteerd werd. Op de vraag van den Rechter-commissaris of hij dezen militair als den dader herkende, antwoordde hij: Ja, hij is het. Ik weet, dat gij in drift hebt gehandeld en dat ge me niet hebt willen vermoorden". Hij reikte hem de hand toe, zeggende: „Ik vergeef je alles, voor mij is het niets, ik ga toch sterven, maar voor jou is het erger." Allen daar tegenwoordig waren zichtbaar geroerd. Ook de dader weende en snikte en betuigde dat hij in dronkenschap gehandeld had.

Het slachtoffer is één Rotterdammer, 30 jaar oud, gehuwd en sedert 3 of 4 maanden op Curaçao. Hij had kort te voren aan zijn vrouw geschreven, om ook naar Curaçao over te komen.

De begrafenis van uit het St. Elisabeth's Gasthuis had onder overgroote bewijzen van belangstelling plaats. Vijf prachtige kransen werden vooruitgedragen als een bewijs van sympathie van zijn vrienden, van de Directie van de **C. P. I. M.** enz. Alle Hollandsche tankbouwers — meer dan 100 — ook de Commandant van het garnizoen KAPT. BORREN e.a. volgde de lijkstatie.

Alle nieuwe abonné's voor het kwartaal APRIL — JUNI, ontvangen de nummers van MAART gratis

SS. „Jan van Nassau".

Met deze boot kwamen hier Zondag morgen weer een 20 tal jonge werklieden aan voor den tankbouw van de *Isla*. Volgens een betrouwbaren ooggetuige moeten zich deze Hollandsche werklieden gedurende de reis méér dan onbehoorlijk, zelfs schandelijk aan boord gedragen hebben, vooral den laatsten nacht, nadat te Puerto Cabello een vrouwspersoon van licht allooi aan boord gekomen was, werden alle grenzen van fatsoen en eerbaarheid overschreden.

Het verwondert ons, dat zoo'n vrouwspersoon hier op het eiland is toegelaten.

Wij willen hier aan de autoriteiten in alle discretie in overweging geven om aan den nieuwen havendokter op dit punt strenge voorschriften ter uitvoering op te leggen.

Wij hopen, dat dergelijke individuen als hier Zondag per SS. *Jan van Nassau* zijn aangekomen, niet over onze stad of buitenbevolking zullen worden losgelaten.

Menschen, nog wel blanken, die zelfs geen gevoel of besef van verantwoordelijkheid of van hun verplichting bezitten om een voorbeeld van fatsoen en beschaving te geven in hun optreden tegenover zwarten en kleurlingen, zijn een voortdurend gevaar voor onze samenleving en alleen door een streng optreden tegenover hen moeten zij van hun minderwaardigheid overtuigd worden.

Berichten uit den Haag.

(Per korte-golf-zender)

Van Maandagavond:

Naar aanleiding van het verzoek van Mr. J. Limburg aan de Koningin om van de opdracht tot vorming van een extra parlamentair Kabinet te worden ontheven, heeft het Ned. Corrrespondentie-bureau zich tot den formateur gewend, die mededeelde dat het zijn bedoeling was een gemengd extra parlamentair Kabinet te vormen, bestaande uit personen van links en rechts. Geruimen tijd ging met het zoeken dier personen heen. Hoewel hij tenslotte geslaagd was de noodige personen bereid te vinden in het Kabinet te treden, is hij bij de nadere bespreking op moeilijkheden gestuit met name ten aanzien van het nader detailleeren der gedragslijn inzake Gezantschap bij het Vaticaan. Naar verluidt moet de oorzaak van Mr. Limburg's niet slagen voornamelijk gezocht worden in de houding der Christelijk Historischen. Leek het voor een paar dagen, alsof zij voor een modus vivendi zouden te vinden zijn, de agitatie in Christelijk Historische kringen tegen het Gezantschap heeft hen ten laatste weder afzijdig doen blijven. Tal van Christelijk Historische Kiesvereenigingen in den lande toch deden op vergaderingen door het aannemen van moties blijken, beslist tegen het Gezantschap bij het Vaticaan gekant te zijn en deze omstandigheid waarin de kwestie der partijeenheid, ook wel een woordje zal hebben meegesproken — deed de mannen, die aanvankelijk wel ooren hadden naar een oplossing, gelijk Mr. Limburg zich die dacht, tenslotte terugtreden.

Van Dinsdagavond:

— Staten Generaal vergadering der Tweede Kamer van heden. Het voorstel der SDAP tot Kamer-ontbinding verworpen met 70 tegen 24 stemmen. Vóór stemden alleen de SDAP en de Communist Visser.

Mr. Limburg heeft bedankt voor het Lidmaatschap van den Vrijzinnig Democratischen Bond en zal als gevolg daarvan ontslag nemen als Lid der Provinciale Staten en daardoor tevens ophouden Lid van Gedeputeerde Staten.

Van Donderdag avond.

De Haagsche Courant vermeldt o. a het volgende uit de *Staatscourant* - Zijn benoemd E. S. LANSBERG en C. S. GORSIRA J. P. E. Zn onderscheidelijk tot Voorzitter en Ondervoorzitter van den Kolonialen Raad van Curaçao.

De Haagsche Courant meldt: De Koningin heeft Maandagmiddag de formatie van het extra-parlementair, Kabinet opgedragen aan Jhr. Mr. D. de GEER. Alvorens deze opdracht in beraad te nemen, heeft de Heer de GEER verzocht eenige besprekingen te mogen houden. Deze hebben tot het resultaat geleid, dat hij vandaag aan de Koningin de volgende Ministers heeft voorgedragen: *Buitenlandsche Zaken* Jhr. Mr. H. A. VAN KARNEBEEK; *Justitie;* Mr. Dr. J. DENNER, Raadsaviseur bij het Departement van Justitie; Binnenlandsche Zaken en Landbouw Mr. J. B. KAN, Secretaris - Generaal in algemeenen dienst: *Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen;* Mr. M. A. M WASZINK, Burgemeester van Heerlen; *Oorlog a. i. van Marine;* Prof, L. A. van Royen, Hoogleeraar aan 's Rijks Hoogeschool te Delft; *Financien*: Jhr Mr. D. J. de GEER; *Waterstaat*: Mr. H. van der VEGTE, Lid van Gedep. Staten van Overijssel; *Arbeid, Handel en Nijverheid*: Prof. Dr. J. R. SLOTEMAKER de BRUINE, Lid van de Eerste Kamer; *Kolonien* Dr. J. C. KONINGSBERGEN, oud Voorzitter van den Volksraad in Ned. Indie,

Onze korte-golf-zender.

Donderdagavond heeft Z. Exc. Gouverneur BRANTJES de korte-golf-zender van ons Draadloos Station Riffort met het volgende draadloos bericht aan H. M. KONINGIN WILHELMINA officieel geopend:

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN
,S GRAVENHAGE

Met dit radiogram, het eerste rechtstreeks van Curaçao naar Nederland door mij per kortegolf verzonden, bied ik Uwer Majesteit mijne hartelijkste gelukwenschen aan met tot stand gebrachte verbinding.

GOUVERNEUR BRANTJES.

Dezer dagen kan de openstelling van dit rechtstreeksch draadloos verkeer met het Moederland door middel van de korte-golf-zender ook voor het publiek verwacht worden.

Waarschijnlijk zal het tarief 2 fl per woord, en voor *uitgestelde* telegrammen 1 fl per woord bedragen.

Bekroond.

Het Apostolisch Vicariaat van Curaçao werd voor zijn inzending op de Vaticaansche Missietentoonstelling, het vorig jaar te Rome gehouden, bekroond met een zilveren medalje en een diploma *Bene Merenti*.

Consul van Nicaragua.

Tot consul *ad honorem* van de Republiek Nicaragua is benoemd de Heer L. O. LAMPE alhier en met toestemming van Z.Exc. den Gouverneur van Curaçao met ingang van 1 Maart in functie getreden.

Onze gelukwenschen.

Cuba - Aruba.

Een bericht in LA UNION meldde deze week, dat den 26 Februari met een Engelsche goulet *Georgetown*, komende van Cuba, 52 werklieden van Aruba en Curaçao zijn aangekomen, waaronder 6 kinderen en bovendien nog één Venezolaan. Die bark deed de reis van Cuba naar Aruba in 13 dagen.

Volgens deze werklieden moet de toestand op Cuba allerslechtst zijn, zoodat allen, die er nog achtergebleven zijn, heel graag naar hier zouden overkomen, als ze maar een reisgelegenheid hadden.

Zou dat geen reden zijn, hetzij voor het Gouvernement of voor de C. P. I. M., een boot daarheen te zenden om die menschen daar op te pikken?

Hier is gebrek aan werkvolk in alle bedrijven.

Nieuwe Notaris.

Als derde notaris is door Z. Exc. Gouverneur BRANTJES dezer dagen benoemd de Heer E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ vroeger advocaat - generaal bij het Hof van Justitie alhier. Onze gelukwenschen.

Toeristenbooten.

Donderdag morgen kwam alhier binnen het SS. VEENDAM van de *Holland - Amerika line* met 374 Amerikaansche toeristen aan boord. 's Avonds te voren liep het gerucht dat de boot naar Caracasbaai zou doorstoomen om daar 3000 ton stookolie te bunkeren. Gelukkig is dat niet waar gebleken. De boot is onze habinnengestoomd en is vastgemeerd aan den steiger van C. P. I. M., in het Schottegat, waar het voor fl. 80.000 stookolie heeft ingenomen.

De VEENDAM is 575 voet lang, meet 15,400 Reg. Ton. Bruto en 9.202 netto R. T.

Het is de eerste maal dat de VEENDAM onze haven bezocht.

Eerst ten half 8 's avonds verliet de *Veendam* schitterend verlicht onze haven.

—Gisteren morgen kwam het SS. CUBA van de *Cie. Générale Transatlantique* met 221 toeristen aan boord.

Zooals men weet, is deze boot door de *Kamer van Koophandel* te Houston (Texas) afgehuurd.

Deze boot is 493 voet lang en 64 breed en meet 11.336 Bruto R. T. en 6,325 netto.

Het is de eerste maal, dat deze boot onze haven bezocht.

KOLONIALE RAAD.

Zitting op Maandag, den 8n. Maart 1926, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1. *Ingekomen stukken.*
2. *Ontwerp-verordening tot aanvulling en wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao.*
3. *Vaststelling van een antwoord aan den Gouverneur op Zijner Excellentie's depeche dd. 23 December 1925 No. 2640 betreffende de vraag of er aanleiding bestaat voor de verdere instandhouding van de betrekking van godsdienstleeraar bij de Protestantsche Gemeente op Bonaire.*

Willemstad, den 5n. Maart 1926.
De Griffier van den Raad,
BOOMGAART.

C. P. I. M.

Met SS. *Stuyvesant* kwamen hier Donderdagavond weer 37 werklieden uit Holland voor de *Isla* aan.

BUITENLAND.

De Kerkvervolging in Mexico.

De gouverneur van den staat Tabasco, Thomas Garrido, een actief voorstander van de schismatieke zgn. nationale Kerk van Mexico, heeft een decreet uitgevaardigd, dat alle priesters moeten huwen, willen zij hun ambt blijven uitoefenen.

Natuurlijk wordt zoo'n draconische maatregel alleen tegen kath. priesters genomen! Maar dan weet men ook zeker, dat enkel anti-papisme de drijfveer is.

Berichten uit Villahermosa meldden, dat onlangs vijf priesters werden gevangen genomen omdat zij weigerden hun celibaatsgelofte te schenden. De Bisschop, Mgr. Pascual Diaz, en de geestelijkheid van Villahermosa zijn met een aantal Katholieken en corps naar Mexico City getogen om zich in persoon bij den President te beklagen over zulk een inconsitutioneele verdrukking.

Dat heeft natuurlijk niets geholpen. Het decreet van Garrido toch was officiëel gepubliceerd door het Ministerie van Binnenl. Zaken, zonder dat de Federale Regeering de minste poging heeft gedaan om er een stokje voor te steken.

— In de laatste twee jaren zijn 20.000 Mexicanen naar het bisdom Dallas — in den N. Amerik. staat Texas — geëmigreerd om aan de anti-godsdienstige wetten van hun eigen land te ontkomen. De bisschop van Dallas, Mgr. Jos Linch, heeft op zijn terugreis van Rome ook Spanje bezocht, om de hulp der Spaansche geestelijken in te roepen bij de zielzorg voor de steeds in aantal toenemende Spaanschsprekende bevolking van zijn diocees.

— Voor de wet bestaat de Kath. Kerk niet in Mexico. Feitelijk wordt zij slechts getolereerd in zoover tijd en kracht aan de pogingen van 't Gouvernement om haar te vernietigen zekere grenzen stellen. Priesters en religieuzen worden systematisch vervolgd tot in de details van hun particulier leven. Kerken worden ontheiligd, geconfisqueerd, gesloten en veranderd in museums en theaters. Scholen worden in beslag genomen en haar leerlingen uiteengejaagd of gevangen gezet. Het katholiek leven der leeken staat voortdurend aan allerlei plagerij en bedreiging bloot.

Tegenover deze vervolging en verdrukking is als reactie een sterke **beweging naar vereeniging** ontstaan onder de Katholieken. Daar is vooreerst de Kath. Jeugdvereeniging, die al in 25 bisdommen is opricht, 187 plaatselijke afdeelingen telt en naar de 20.000 leden gaat. De volwassenen hebben zich georganiseerd voor de bescherming hunner religieuze belangen in de Nationale Liga tot Verdediging v. d. Godsdienst, die 40.000 leden heeft, en in de Katholieke Arbeidersvereeniging met 300 afdeelingen en 25.000 leden. Behalve den Katholieken Oudersbond, is er insgelijks nog een Vrouwenbond en de Bond der Ridders van Columbus. Deze laatste is de best georganiseerde en de werkdadigste katholieke leekenvereeniging in 't land, en heeft 45 plaatselijke raden met 5000 leden. Zij besturen avondscholen, financieren studiebeurzen en bereiken méér practisch nut dan eenige andere vereeniging. Geen wonder, dat zij dan ook door de regeering het meest worden tegengewerkt.

Teekenend is, dat daarentegen de protestantsche Y. M. C. A. (Christelijke jongeliedeu vereeniging) onlangs van President Calles 100.000 pesos subsidie heeft gekregen voor de voltooing van een stadion in Mexico City. De Protestanten zijn dan ook nog al over den president te spreken.

Zoo roemde onlangs de protest. bisschop van Mexico G. A. Miller in de Methodistische *Christian Advocate* als een der verdiensten van Pres. Calles, dat hij „de Roomsche priesterschap onder den duim houdt." En de wet van 1917, waarbij aan vreemdelingen verboden wordt, kerkelijke bedieningen in Mexico uit te oefenen, vindt hij alleen niet erg verstandig, wijl daardoor wel „de vreemde priesters, die Mexico exploiteerden (?), hun verdiende loon kregen," maar ook de protestantsche zendelingen te lijden hebben. 't Is fraai! Jammer, dat er geen uitzonderingsmaatregel ten hunnen gunste bestaat in een land, dat voor 84 pCt. katholiek is, en slechts door buitenlandsche invloeden onder een tyranniek communistisch en anti-katholiek bestuur staat.

Nu president Calles de financiëele belangen der vreemdelingen gaat aantasten, en zelfs de oliemagnaten niet ontziet — hij heeft een wet voorgesteld, die alle buitenlanders dwingt, binnen drie jaar hun grondbezit te verkoopen of zich te laten naturaliseeren — kon aan zijn macht wel eens schielijk een einde komen. De Ver. Staten hebben hem al een paar maal een krachtige waarschuwing doen toekomen, dat hij beter heeft toe te zien op de bescherming van leven en eigendommen der Amerikaansche burgers. Een veeg teeken.